

Pedagogisch werkplan

0 – 4 jaar

Jozef Kindcentrum

<i>Versiedatum</i>	<i>Datum laatste wijziging</i>	<i>Naam manager kinderopvang</i>
04-12-2017	30-08-2018	Jan de Boer Hinke Beuckens, assistent manager kinderopvang

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Het kind en onze pedagogische doelen	4
1.1 Vier doelen	4
1.2 De interactievaardigheden	4
2. Het kind in Jozef Kindcentrum	6
2.1 Omschrijving groep en openingstijden	6
2.2 Indeling gebouw	6
2.3 Aanwezige pedagogisch medewerkers	7
2.4 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen	7
2.5 Mentorschap	8
2.6 Spelen in een andere groep	8
2.7 Samenvoegen van groepen	8
2.8 Gecombineerde groep (0-13 jaar)	9
2.9 Extra opvang en ruilen	10
2.10 Het vier ogen principe	10
2.11 Samenwerkingsverbanden	10
3. Het kind tijdens de opvang	11
3.1 Wennen	11
3.2 Dagritme	11
3.3 Zorg en verzorging	12
3.4 Eten en drinken	12
3.5 Zindelijkheid	13
3.6 Slapen	13
3.7 Zieke kinderen en medicijnen	14
3.8 Activiteiten	15
3.9 Bijzondere momenten	16
3.10 Taal en communicatie	16
3.11 Samenspelen en samenleven	17
4. Het kind als individu	18
4.1 Observatie en kindvolgsysteem	18
4.2 Overdracht naar het onderwijs en naar de BSO	18
4.3 Opvallend gedrag/extra aandacht	18
4.4 Kindgericht werken	19
4.5 Belonen, corrigeren en conflicten	19
5. Het kind en de ouders	21
5.1 Brengen en halen	21
5.2 Gesprekken	21
5.3 Oudercommissie	22
5.4 Ouderportaal	22
5.5 Ontevreden	22

Inleiding

Ons pedagogisch beleidsplan vormt het uitgangspunt voor de manier waarop wij dagelijks met de kinderen omgaan. Op basis hiervan hebben we dit pedagogisch werkplan samengesteld. Hierin laten we zien hoe wij, de pedagogisch medewerkers, het pedagogisch beleidsplan in praktijk brengen op onze locatie. Wij stellen de behoefte van het kind steeds centraal.

Jaarlijks kijken we opnieuw samen met de oudercommissie naar dit werkplan en passen het waar nodig aan. Dat doen we ook bij wijziging van het pedagogisch beleid.

De kwaliteit van onze opvang hebben we vormgegeven middels een kwaliteitsmanagementsysteem. In dit kwaliteitsmanagementsysteem worden alle activiteiten van de organisatie in kaart en met elkaar in verband gebracht. De afspraken over verantwoordelijkheden, bevoegdheden en werkwijze zijn vastgelegd in het kwaliteitshandboek.

In het kwaliteitshandboek zijn de overige procedures en werkinstructies opgenomen. In dit werkplan zal dan ook naar enkele van deze documenten verwezen worden.

Dit pedagogisch werkplan is bedoeld voor pedagogisch medewerkers en voor de ouders.

Voor de leesbaarheid schrijven we “ouders” waar het gaat om één of meer ouders of verzorgers.

1. Het kind en onze pedagogische doelen

1.1 Vier doelen

Wij werken aan de 4 opvoeddoelen van prof. Dr. Riksen-Walraven, zoals ze zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang. In dit pedagogisch werkplan is terug te lezen hoe we invulling geven aan deze 4 opvoeddoelen. Schematisch is dit weergegeven in onderstaand overzicht. Goed om te vermelden is dat het werken aan de opvoeddoelen vaak op meerdere momenten plaatsvindt. Onderstaand schema is dan ook niet uitputtend maar geeft eerder een globaal beeld.

Opvoeddoel	
Het bieden van emotionele veiligheid	<ul style="list-style-type: none">• Dagritme (hoofdstuk 3)• Wennen (hoofdstuk 3)• Vaste gewoontes rondom het eet- en drinkmoment (hoofdstuk 3)• Activiteiten (hoofdstuk 3)• Belonen, corrigeren, conflicten (hoofdstuk 4)• Kindgericht werken (hoofdstuk 4)• Brengen en halen (hoofdstuk 5)
Het bevorderen van persoonlijke competentie van het kind	<ul style="list-style-type: none">• Zelfstandigheid uitbouwen tijdens eet- en drinkmoment (hoofdstuk 3)• Zindelijkheid (hoofdstuk 3)• Zelfredzaamheid vergroten (hoofdstuk 3)• Activiteiten (hoofdstuk 3)• Taal en communicatie (hoofdstuk 3)• Samen spelen en samen leven (hoofdstuk 3)• Kindgericht werken (hoofdstuk 4)
Het bevorderen van sociale competentie van het kind	<ul style="list-style-type: none">• Samen eten en drinken (hoofdstuk 3)• Activiteiten (hoofdstuk 3)• Samen spelen en samen leven (hoofdstuk 3)• Bijzondere momenten (hoofdstuk 3)• Kindgericht werken (hoofdstuk 4)
Socialisatie door overdracht waarden en normen	<ul style="list-style-type: none">• Eten en drinken (hoofdstuk 3)• Activiteiten (hoofdstuk 3)• Bijzondere momenten (hoofdstuk 3)• Belonen, corrigeren, conflicten (hoofdstuk 4)• Samen spelen en samen leven (hoofdstuk 3)

1.2 De interactievaardigheden

Om de pedagogische doelen te verwezenlijken passen we interactievaardigheden toe. Kwaliteit van kinderopvang is onlosmakelijk verbonden met de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerker. Als deze goed zijn, zullen kinderen zich welbevinden en zich optimaal ontwikkelen in de tijd dat ze bij ons zijn.

Er zijn 6 vaardigheden die tijdens de interacties/omgang met kinderen in de groep nodig zijn. Deze zijn belangrijk omdat ze van invloed zijn op de ontwikkeling en welzijn van de kinderen in de groep.

3 'basale'vaardigheden

- Sensitieve responsiviteit: pikt de pedagogisch medewerker de signalen op van de kinderen en reageert hij/zij op een goede manier? Is hij/zij een veilige haven voor het kind?
- Respect voor autonomie: geeft de pedagogisch medewerker ruimte aan de kinderen? Stimuleert hij/zij actief dat kinderen zelf iets doen? En op hun eigen manier?
- Grenzen stellen en structuur: hierbij gaat het er om of de pedagogisch medewerker op een goede manier de kinderen duidelijk kan maken wat er van de kinderen verwacht wordt en hoe ze ervoor zorgt dat de kinderen zich daar aan houden.

3 'educatieve'vaardigheden

- Praten & Uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering: dit gaat over de extra dingen die de pedagogisch medewerker doet om kinderen te stimuleren op verschillende vlakken/vaardigheden.
- Begeleiden van interacties tussen de kinderen onderling en volwassenen

Onze pedagogisch medewerkers worden getraind en gecoacht in hun interactievaardigheden. Hiertoe zijn 2 coaches aangesteld.

- **Sensitieve responsiviteit**
- **Respect voor autonomie**
- **Praten & uitleggen**
- **Grenzen & structuur**
- **Ontwikkelingsstimulering**
- **Begeleiden van interacties**

2. Het kind in Jozef Kindcentrum

2.1 Omschrijving groep en openingstijden

Kinderen hebben een eigen stamgroep waar ze zoveel mogelijk dezelfde kinderen zien. Een stamgroep biedt emotionele veiligheid. Tijdens het kennismakingsgesprek horen de ouders welke pedagogisch medewerkers bij welke groep horen en hoe vervanging bij ziekte en vervanging is geregeld.

Binnen Jozef Kindcentrum zijn er de volgende groepen:

- 1 kinderdagverblijf groep "t Jozefslotje" voor de leeftijd van 0-4 jaar. Deze is 52 weken per jaar geopend van maandag t/m vrijdag van 7.00 tot 18.00 uur.
- 1 peuterspeelzaal groep "t Peuterslot" voor kinderen van 2-4 jaar. Deze is 40 weken per jaar geopend (alleen schoolweken) op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 – 12.00 uur en op woensdag van 8.30 – 12.15 uur
- 1 BSO groep "Ondersteboven" voor kinderen van 4-12 jaar
- 1 VSO groep . Deze is alle dagen open van 7.00-8.30 uur.

Om de groepsstabiliteit zoveel mogelijk te waarborgen komen kinderen minimaal twee dagdelen per week. Op deze manier worden de kansen op elkaar tegenkomen vergroot.

2.2 Indeling gebouw

Binnen

Bij het inrichten van de groepen houden we rekening met de leeftijd van de kinderen en het ontwikkelingsniveau. We proberen een warme gezellige uitstraling te creëren en hierbij houden we er ook rekening mee dat de ruimte rust uitstraalt en er balans is tussen niet te veel prikkels en uitdagingen tot spelen. Op iedere groep zijn meerdere speelhoeken gecreëerd waardoor kinderen worden uitgedaagd tot spel. Daarnaast leven we nauwkeurig alle voorschriften rondom veiligheid en gezondheid na zoals de Wet Kinderopvang en de brandweer ons voorschrijven.

We vinden het belangrijk dat de ruimte veilig is en tegelijk ook uitdagingen biedt. We hebben de ruimte zo ingericht dat kinderen veel dingen zelf kunnen, het speelgoed staat in kieskasten of is zichtbaar zodat ze er om kunnen vragen.

De nieuwsgierigheid prikkelen we door speelgoed te hebben wat niet voor het pakken ligt maar af en toe op tafel komt. We ruilen eventueel het speelgoed met de andere groep om zo afwisseling aan te bieden. Als blijkt dat een bijna 4 jarige toch nog meer uitdaging nodig heeft hebben we de mogelijkheid om speelgoed bij school of de BSO te lenen.

De kinderen kunnen zelfstandig de groepsruimte verlaten om naar de gang of het toilet te gaan als de deur open staat. We leren de kinderen hiermee om te gaan. Als we naar een andere ruimte in het pand gaan doen we dit altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. We leggen de kinderen uit wat we gaan doen en hoe we daar naar toe gaan, eventueel gebruiken we de samen op stap lijn om de kinderen houvast te bieden en bij elkaar te houden.

Buiten

Buitenspelen is een belangrijk onderdeel van een dag. De kinderen hebben frisse lucht en beweging hard nodig. Het biedt weer andere mogelijkheden dan binnen: je kunt er rennen, in de zandbak spelen, fietsen en schreeuwen. De wind in je haar voelen of hoe je blijft staan met wind als je net hebt leren lopen, de verandering van de seizoenen en het omgaan met de natuur zoals beestjes, gras en struiken. We hebben een speelhuisje en grote zandbak buiten.

Er wordt buiten gespeeld op het afgeschermd deel van het plein. Hier spelen ook de kinderen van de peuterspeelzaal en in overleg de BSO kinderen. Hierdoor kunnen de kinderen ook met hun grote broer of zus spelen als deze uit school is.

We spelen ook wel eens op het grote plein van de kleuters om de kinderen een andere uitdaging te bieden en te wennen aan de overgang naar school. De kinderen hebben dan een veiligheidshesje aan.

2.3 Aanwezige pedagogisch medewerkers

Wij informeren ouders en kinderen over welke pedagogisch medewerkers er op welke dagen en in welke groep werken. Dit doen we door middel van een poster op de groepsdeur/muur.

We hanteren de beroepskracht-kind-ratio zoals deze wettelijk is vastgelegd (te vinden op www.1ratio.nl). Vastgelegd is dat er per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kind-ratio mag worden afgeweken. Bij Jozef Kindcentrum wijken we op de volgende tijdstippen van de beroepskracht-kind-ratio af:

- Tussen 7.30 en 8.30 uur
- Tussen 12.30 en 13.30 uur: in de pauzeperiode slapen veel kinderen
- Tussen 17.00 en 18.00 uur

2.4 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen

De pedagogisch medewerker is individueel en als team verantwoordelijk voor een optimale samenwerking ten gunste van het professioneel pedagogisch handelen naar de kinderen. Er is ruimte om elkaar aan te vullen en te inspireren. De pedagogisch medewerkers worden ondersteund in de manager kinderopvang en tijdens de werkoverleggen welke middels een vast overleg structuur plaats vind. Op verzoek kan de beleidsmedewerker pedagogiek om advies of ondersteuning worden gevraagd. Indien pedagogische ondersteuning noodzakelijk is zal dit in de vorm van observeren en coachen door de manager kinderopvang of de beleidsmedewerker pedagogiek gebeuren.

Er werken regelmatig stagiaires bij ons die een erkende opleiding voor de kinderopvang volgen en die begeleiding vanuit de opleiding krijgen. De stagiaires zijn boventallig aanwezig op de groep.

Met stagiaires maken we middels een praktijkovereenkomst afspraken over wat we van hen verwachten en welke taken zij uitvoeren.

De stagiaires voeren taken uit onder begeleiding van een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Iedere stagiaire heeft een vaste praktijkbegeleider. De praktijkbegeleider houdt regelmatig een evaluatiegesprek met de stagiaire, stimuleert, motiveert, beoordeelt de leerling, stemt theoretische kennis en praktijkervaring af.

In de eerste periode maakt de stagiaire kennis met de groep. Het gaat in deze periode vooral om het contact leggen met de kinderen, collega's en zich voorstellen aan de ouders. Ook is het de bedoeling dat de stagiaires in deze periode het dagelijkse ritme leren, bekend worden met onze beleidsstukken, het eigen maken van huishoudelijke taken en assisteren bij knutselen en spelactiviteiten.

In de volgende periode van de stage kan de stagiaire (altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker) ook assisteren bij verzorgingsactiviteiten, zoals kinderen helpen bij het aan- en uitkleden, bij het toiletbezoek en de kinderen verschonen. Ook kan zij in deze fase zelfstandig activiteiten voorbereiden en uitvoeren.

Wij maken geen gebruik van vrijwilligers. Voor extra activiteiten zoals een workshop, trekken we uitsluitend gediplomeerde krachten aan. Zij moeten net als iedereen die in de kinderopvang werkt een zogenaamde Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen voordat ze hun activiteiten bij ons starten.

We maken een uitzondering voor bijvoorbeeld een ouder of grootouder die af en toe komt voorlezen.

2.5 Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor aangewezen. De mentor is de medewerker die het kind het meest ziet. Deze is eerste aanspreekpunt voor de ouders en volgt het kind in het kind-volg-systeem. In het ouderportaal staat welke mentoren zijn gekoppeld aan de kinderen. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het kennismakingsgesprek.

2.6 Spelen in een andere groep

Voor kinderen kan het leuk zijn om activiteiten buiten de eigen stamgroep te ondernemen. Hierin volgen wij hun initiatieven. Kinderen die toe zijn aan extra uitdaging geven we zo de kans hun sociale vaardigheden te oefenen met andere kinderen en andere pedagogisch medewerkers. En omdat er buiten de eigen stamgroep andere materialen en spelmogelijkheden zijn, wordt ook de persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd.

Wij kijken bewust naar wat het kind aangeeft en volgen daarbij, de ontwikkeling van het kind. Voor een kind dat pas is doorgestroomd naar een oudere leeftijdsgroep, kan het bijvoorbeeld ook erg veilig en prettig zijn om nog eens een paar uurtjes terug te gaan naar de 'oude' groep. Hiertoe hanteren wij ons open deuren beleid.

Kinderen van het kinderdagverblijf vanaf 2 jaar spelen ook af en toe in de peuterspeelruimte en de peuterspeelzaal kinderen spelen af en toe in de kinderdagverblijf ruimte. Dit gaat altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Ook maken de pedagogisch medewerkers soms een uitstapje met de kinderen. Met een uitstapje wordt hier bedoeld een wandeling in de buurt van het kindcentrum, naar de kinderboerderij, een boodschap doen, een brief posten, naar de bibliotheek, speeltuin of het park. Kinderen gaan dan mee in de bolderwagen, kinderwagen of aan de hand. Dit alles binnen de gemeentegrens.

Ook bij het verlaten van de stamgroep ruimte en bij uitstapjes hanteren we de beroepskracht-kind-ratio zoals deze wettelijk is vastgelegd

2.7 Samenvoegen van groepen

Als het aantal kindplaatsen niet volledig bezet (bijvoorbeeld in de vakantietijd) is kan het voorkomen dat groepen worden samengevoegd. Er is dan altijd voor de kinderen een vaste pedagogisch medewerker aanwezig en we hanteren de beroepskracht-kind-ratio volgens de wettelijke richtlijn. Ouders worden over het samenvoegen van de groep van hun kind geïnformeerd door de pedagogisch medewerkers.

Ook komt het voor (maandag en dinsdag) dat kinderen vanaf 2 jaar van het kinderdagverblijf een ochtend bij de peuterspeelzaal meespelen. Ouders hebben hier een speciaal contract voor gekregen. Voor de kinderen biedt het meer uitdaging en andere kinderen en materialen om mee te spelen. Na de peuterspeelzaal-tijd voegen de kinderen weer in het programma van het kinderdagverblijf.

2.8 Gecombineerde groep (0-13 jaar)

In de schoolvakantie, op studiedagen, bij ziekte van een pedagogisch medewerker, wanneer er flexibele kinderen of bij een structureel lagere bezetting kan het voorkomen dat kinderen van de BSO worden opgevangen in de groepsruimte van het kinderdagverblijf. Het maximale aantal kinderen op deze groep kan verschillen door de gevarieerde leeftijden. Daarom raadplegen wij voor deze groep te allen tijde de beroepskracht- kindratio.

We kiezen ervoor om gebruik te maken van een gecombineerde groep op sommige momenten omdat dit meerwaarde heeft voor de kinderen. De kinderen samenvoegen heeft meerwaarde voor de kinderen op het sociale vlak, zo leren ze van elkaar en kunnen de BSO kinderen samen met de KDV kinderen andere activiteiten ondernemen. Zo kan het BSO kind het KDV kind helpen, iets wat de BSO kinderen vaak heel leuk vinden, en wordt het KDV kind op een andere wijze uitgedaagd. Daarbij houden we uiteraard de behoeftes van de individuele kinderen scherp in de gaten. Op het Jozefslot is de mogelijkheid ook nog dat de BSO kinderen binnen gehooraafstand in hun eigen groep kunnen spelen, mocht het BSO kind juist die behoefte hebben.

Ook passen we het speelgoed en de activiteiten hierop aan en nemen deze zo nodig mee uit andere ruimte. Onze pedagogisch medewerkers zijn opgeleid van 0-13 jaar, de medewerkers zullen breder moeten kijken en creatief zijn om voor alle kinderen een passend aanbod te vinden. Het werken in een gecombineerde groep zal in het werkoverleg met de medewerkers besproken worden.

Uiteraard streven wij ernaar om de groepen zo min mogelijk samen te voegen en de kinderen op te vangen in hun eigen stamgroep.

Dagindeling gecombineerde groep

De dagindeling van het kinderdagverblijf is richtinggevend in de gecombineerde groep.

Als de school uit gaat worden de BSO kinderen gehaald of lopen zelfstandig naar de kinderopvang. Deze ruimte ligt op beide locaties bij/naast de school.

Bij de voorschoolse opvang ziet het er als volgt uit:

7.00 Alle kinderen komen vanaf nu binnen. De VSO kinderen en de KDV kinderen mogen vrij spelen, mogen zelf kiezen.

8.30 De kinderen worden naar school gebracht. De KDV kinderen vervolgen hun eigen dagindeling

Een middag ziet er in hoofdlijnen als volgt uit;

12.30 Einde schooltijd op de woensdagen en/of de vrijdagen.

De kinderen van de BSO eten samen met de kinderen van het kinderdagverblijf een broodje. Het kan zijn dat de peuters al aan tafel zitten en de BSO kinderen dus aanschuiven. De allerkleinste krijgen een flesje of iets te eten passend bij hun eigen dagritme.

13.00 Kinderen die behoefte hebben aan een middagslaapje etc.

De BSO kinderen hebben met de oudere kinderdagverblijf kinderen ruimte om samen vrij te spelen. De pedagogisch medewerker onderneemt een activiteit met de kinderen. Ook is de mogelijkheid voor de BSO kinderen om buiten te spelen etc. zelfstandigheid contract ed.

15.15 Gezamenlijk eet/drinkmoment. Op de korte dagen komen rond deze tijd de BSO kinderen uit school. Zij worden gehaald of komen zelfstandig naar de BSO ruimte (naast of aan de school vast). Met alle kinderen wordt gezamenlijk iets gedronken en fruit gegeten.

De pedagogisch medewerkers bespreekt met de oudere kinderen wat/waar zij willen spelen; Samen met de jongere kinderen; samen met de BSO kinderen in de eigen BSO ruimte; zelfstandig buiten spelen ed. samen met de PM'er etc.

15.30 Ruimte voor de kinderen om samen te spelen conform afspraken met de PM'er.

17.00 Kinderen worden opgehaald; ruimte voor vrij spel voor de kinderen die tot 18.00 blijven

2.9 Extra opvang en ruilen

Wanneer de bezetting het toelaat (beroepskracht-kind-ratio), is het mogelijk om een extra dagdeel af te nemen of een dagdeel te ruilen. Ouders vragen dit via het ouderportaal aan bij de pedagogisch medewerkers. Als er op de eigen groep geen plaats is, kan het kind op een andere groep worden opgevangen. Ouders geven hiervoor vooraf schriftelijke toestemming (zie ook procedure opvang andere stamgroepen).

2.10 Het vier ogen principe

Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren; de beroepskracht of beroepskracht in opleiding kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Bij het kinderdagverblijf het 't Jozefslotje wordt het 4 ogen principe op de volgende wijze opgelost.

- Om 7.00 uur gaat de deur open en vangt de pedagogisch medewerker de kinderen op. Het vierogen principe ondervangen we door bv binnen lopende ouders en leerkrachten, een stagiaire te laten starten, of de assistent manager kinderopvang aanwezig zal zijn. Tevens wordt er gebruik gemaakt van een babyfoon die bij de directeur op school staat. Deze babyfoon staat regelmatig (op verschillende tijden) aan.
- Vanaf 8.30 start de PSZ groep 't Peuterslotje in het gebouw van het Jozefslotje, zij zijn tot 12 uur aanwezig. 't Peuterslotje verschoont de kinderen op het kinderdagverblijf en lopen regelmatig binnen
- Van 12.00 tot 15.00 uur is er een stagiaire, leidinggevende, leerkracht of tweede pedagogisch medewerker aanwezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld de PM-ers van de peuterspeelzaal zijn die dan de pauze van de pedagogisch medewerker op de groep kan opvangen. Ook staat er een babyfoon bij de directeur van de school. Deze staat met regelmaat (op verschillende tijden) aan.
- Vanaf 15-18 uur is er ook een pedagogisch medewerker aanwezig i.v.m. de BSO.
- De groepen zijn met elkaar verbonden en zeer transparant ingericht, door ramen en deuren.

Onze opvang maakt onderdeel uit van Jozef Kindcentrum. Dit maakt dat medewerkers bijna nooit alleen zijn in het pand. Indien dit wel gebeurd is de achterwachtregeling van toepassing.

2.11 Samenwerkingsverbanden

Onze opvang is onderdeel van Jozef Kindcentrum. In de afgelopen jaren is de samenwerking tussen opvang en onderwijs steeds intensiever geworden. Vanaf 1 januari 2018 is Blossie ontstaan uit een bestuurlijke fusie tussen Stichting Flore en Stichting Kinderopvang Heerhugowaard.

Nu onze organisaties, op gelijkwaardige basis, samen één worden in een nieuwe organisatie kunnen we binnen het Kindcentrum de doorgaande lijn in begeleiding en contact verder borgen.

3. Het kind tijdens de opvang

3.1 Wennen

Nieuwe kinderen

Wanneer het kind voor het eerst van onze opvang gebruik zal maken vinden wij het heel belangrijk om van te voren een gesprek met de ouders te hebben. De pedagogisch medewerkers van de groep zullen vragen stellen over het kind, zij willen bijzonderheden weten rondom slapen, voeding, ritme, hoe het kind het best getroost kan worden bij verdriet etc.

De tijdsduur van de wendagen wordt opgebouwd volgens de afspraken in het wenbeleid. Bij het kinderdagverblijf zijn bij aanvang van de opvang de eerste 2 dagen 2 halve dagen van 9.00 tot 13.00 uur. Hierdoor krijgen de kinderen de kans te wennen aan de nieuwe situatie en alle nieuwe ervaringen te verwerken.

We nemen de tijd elkaar te leren kennen wat de veiligheid en geborgenheid ten goede komt. Kinderen, maar ook ouders, kunnen op deze manier rustig wennen aan de opvang.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen. Bij binnenkomst heten we het kind welkom, we begroeten het kind bij de naam. Mochten de ouders nog niet bekend zijn met iedereen stellen we ons voor. Als er een nieuw kind op de groep komt geven we dat kind wat extra aandacht, we praten met het kind op kind hoogte en nemen duidelijk afscheid van de ouders. Samen met het kind gaan we de groep door om te zien wat ze allemaal kunnen doen, we betrekken waar mogelijk de andere kinderen hierbij.

Doordat we in deze eerste periode kijken wat het kind van ons nodig heeft, onze nabijheid voor veiligheid en geborgenheid, in het contact met de andere kinderen en het ritme van de groep, bouwen we vertrouwen en rust op. Voor kinderen is duidelijkheid heel belangrijk, ze weten waar ze aan toe zijn en dat biedt veiligheid. Stelregel bij ons is dan ook, zeggen wat je doet en doen wat je zegt.

Als het wennen nog wat moeilijk is voor het kind, kijken we goed wat het kind nodig heeft, Sommige kinderen willen liever even alleen zijn terwijl anderen liever even getroost worden. Waar nodig zal het kind zijn speen en/of knuffeltje bij zich mogen houden. Voor kinderen is het geruststellend dat wij ze begrijpen, door te vertellen wat er gebeurt en hun gevoelens onder woorden te brengen.

Baby's worden zeker in het begin alleen verzorgd door de vaste en zoveel mogelijk door dezelfde medewerkers. We proberen hierbij het ritme van thuis aan te houden. Zeker in het begin is er een uitgebreide mondeling en schriftelijke overdracht en kunnen ouders ten alle tijden bellen om te vragen hoe het gaat.

De kinderen hebben allemaal een eigen bakje voor hun persoonlijke spulletjes.

3.2 Dagritme

Kinderdagverblijfgroepen

Wij houden globaal een dagritme aan, met dagelijks terugkerende activiteiten en rituelen. Dit biedt kinderen emotionele veiligheid: het ritme is voorspelbaar en daarmee ook vertrouwd. De kinderen weten wat er gaat gebeuren en kunnen hierop anticiperen. Het ritme van activiteiten is niet gebonden aan de klok. Dat wil zeggen dat de vaste activiteiten niet iedere dag op precies hetzelfde tijdstip hoeven plaats te vinden; de volgorde is wel altijd hetzelfde. Het gekozen moment is afhankelijk van de behoefte van het kind en van de groep. Zo kan een kind dat al eerder moe is eerder naar bed, een kind dat dorst heeft iets te drinken krijgen, en als de kinderen nog lekker met een activiteit bezig zijn stellen we de lunch wat uit.

Jonge baby's hebben nog hun eigen ritme van voeden, slapen en verschonen. Dit ritme houden we zoveel mogelijk aan. Langzamerhand zullen de baby's steeds meer meegaan in het ritme van de grotere kinderen. Natuurlijk stemmen we dit goed af met de ouders.

Peuterspeelzaalgroepen

Als de kinderen binnen komen is er tijd om vrij te spelen. Als de ouders weg zijn, vindt de welkomskring plaats. Hierna is er weer tijd om te spelen en worden er verschillende activiteiten aangeboden. Ongeveer halverwege het dagdeel is er een eet- en drink moment in de kring. We hebben rondom het eten en drinken vaste gewoontes en rituelen.

De kring op de lage stoeltjes of aan tafel is ook een sociaal moment en wordt gebruikt om samen te praten, te zingen, rond een thema te werken en voor te lezen.

Na het eten en drinken gaan we, als het weer het toelaat, naar buiten. Voor dat de ouders komen nemen we afscheid in een korte kring. We zingen een afscheidsliedje zodat de overgang naar huis voor alle kinderen duidelijk is.

3.3 Zorg en verzorging

Kinderdagverblijf groepen

Binnen het dagritme op de groep hebben we vaste momenten voor het verschonen. Daarnaast zullen we de kinderen tussendoor in de gaten houden of hun luier niet te vol is. Bij het verschonen vinden we een aantal dingen belangrijk: hygiëne, veiligheid, respect voor het lichaam van het kind. Het verschoon moment is een moment waar we even één op één aandacht kunnen bieden. De pedagogisch medewerker zal sensitief en zorgvuldig omgaan met de verzorging van de kinderen, respect hebben voor de autonomie van het kind ook bij de verzorging of verschooning. We proberen de kinderen zodra die het aankunnen zelf via het trapje de verschoontafel op te laten klimmen. Tijdens het verschonen zijn er verschillende activiteiten die we met de kinderen doen. Naast het verschonen van het kind is er altijd even tijd voor een spelletje, bijvoorbeeld het benoemen van de lichaamsdelen, het vragen aan de kinderen hun buik aan te wijzen, zingen van een liedje of het doen van een kiekeboe spelletje. Omdat er uiteraard overal de mogelijkheid bestaat tot het hebben van een ongelukje vragen we u als ouder altijd een setje reserve kleding mee te geven.

3.4 Eten en drinken

Kinderdagverblijfgroepen

In ons dagritme zitten vaste eet en drink momenten. Het eet en drink moment is een sociaal gebeuren. Voor we aan tafel gaan ruimen we op zodat er ook rust in de groep is en wassen we de handen. We nemen de tijd en de rust om te eten en te drinken. Om aan alle kinderen duidelijk te maken wat we gaan doen, zingen we samen een liedje over eten en drinken. Zo is het zelfs voor de allerkleinste kinderen al duidelijk wat er gaat gebeuren. We hebben naast de lunch nog twee momenten voor een tussendoortje waarbij ook wordt gedronken. Zo drinken en eten de kinderen op de dag voldoende. Het is een gevarieerd aanbod van water, thee, fruit, groente, een koekje of een cracker. We houden uiteraard rekening met een eventuele allergie van het kind. We vinden het belangrijk aandacht te besteden aan gezonde en gevarieerde voeding en drinken. Zo stimuleren we het drinken van water en letten op het aanbieden van een gezond en gevarieerd aanbod aan beleg en fruit. Ook met trakteren vragen we ouders hier rekening mee te houden. Hierbij volgen we de richtlijnen van het voedingscentrum.

De allerkleinsten zullen pas met vast voedsel beginnen als ouders dat aangeven. Tot die tijd krijgen de baby's een fles (borstvoeding of flesvoeding). Tijdens het geven van de fles vinden we het belangrijk de volle aandacht te hebben voor het kind. En zullen we proberen, ondanks de drukte in de groep, de situatie zo creëren dat dit mogelijk is.

Zodra de kinderen mee gaan eten met de groep zullen we langzaam de zelfstandigheid uit bouwen, zoals zelf het flesje of tuitbeker vasthouden, met een vorkje eten, zelf je broodjes smeren. Voor het tweede jaar proberen we alle kinderen uit een gewone beker te laten drinken. Als we beginnen met het oefenen vertellen we dat aan de ouders, zodat zij thuis ook kunnen oefenen.

Het eetmoment is een belangrijk sociaal moment en hierbij letten we op de sfeer en aandacht voor alle kinderen en stimuleren het contact tussen de kinderen onderling. We leren de kinderen naast gezond eten en tafelmanieren ook te verwoorden wat ze willen eten, elkaar uit laten spreken als iemand iets vertelt, op je beurt wachten en luisteren naar elkaar.

We stimuleren kinderen te eten maar dwingen ze nooit.

Na het eten krijgen alle kinderen een washandje om hun mond en handen schoon te maken. De jongere kinderen zullen we hierbij helpen. De grote kinderen helpen waar mogelijk met het afruimen en schoonmaken.

Peuterspeelzaal groepen

Ongeveer halverwege het dagdeel is er een eet- en drink moment in de kring. De kinderen krijgen water en fruit. We kiezen bewust voor water omdat water drinken goed is (geen calorieën, geen aantasting van het gebit) en we willen stimuleren dat kinderen dit op jonge leeftijd leren drinken. We kiezen voor een gezonde. Fruit wordt door de peuterspeelzaal verstrekt. We hebben rondom het eten en drinken vaste gewoontes en rituelen. We zingen een liedje, hebben een opzeg versje en gaan allemaal tegelijk eten en drinken. We stimuleren kinderen te eten en drinken maar dwingen ze nooit.

3.5 Zindelijkheid

In principe beginnen we met zindelijkheidstraining als de kinderen zelf aan geven er klaar voor te zijn, of als ouders aangeven er actief mee te zijn begonnen. Zindelijkheidstraining moet in goed overleg met ouders omdat kinderen dit pas leren als ze er echt aan toe zijn en als zowel thuis als op de opvang er actief naar wordt gehandeld.

We hebben op de dag vaste momenten om naar het toilet te gaan, maar kinderen kunnen tussendoor ook zelfstandig gebruik maken van het toilet. Als we net starten met de training zullen er nog extra bezoeken aan het toilet worden ingelast. Zodra het kind op het toilet gaat plassen, krijgt hij of zij een stickerkaart om het positief stimuleren van een plas op de WC extra aandacht te geven.

We stimuleren de kinderen en kijken hierbij goed naar de mogelijkheden van het kind. Soms hebben kinderen een ongelukje, dat geeft niets en verschonen we de kinderen. We proberen geen druk te leggen op het zindelijk worden door niet boos te worden of veel aandacht te schenken aan het broekplassen. Het is handig als ouders in deze periode extra kleding meenemen. Als kinderen meerdere ongelukjes hebben trekken we ze weer een luier aan en bespreken we dit met de ouders. We gaan ervan uit dat het kind er dan nog niet voldoende aan toe is of wordt op de opvang nog te veel afgeleid om zelf goed te voelen dat er een plas komt.

Het wc moment is een mooi moment om de zelfredzaamheid van de kinderen te vergroten. De kinderen moeten hiervoor naar de hal en mogen als zij dat kunnen zelfstandig gaan plassen. De kinderen worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf te doen zoals zelf je broek uitdoen, op de wc klimmen, hoe je afveegt, doortrekt en je handjes wast. Kinderen met een luier mogen mee om te kijken of eens te oefenen als ze dat willen.

3.6 Slapen

Kinderdagverblijfgroepen

Kinderen verwerken alle opgedane ervaringen tijdens de slaap. Tijdens het intakegesprek overleggen we met de ouders hoe het slaapritme van dit kind verloopt en houden daar rekening mee. Geleidelijk

aan zullen de kinderen steeds meer toegroeien naar het dagritme van de groep; dat doen ze in hun eigen tempo. Een vast ritme geeft kinderen houvast en dus geborgenheid.

De behoefte aan slaap van een kind die op de groep verblijft kan anders zijn dan wanneer een kind een dag thuis is door de hoeveelheid indrukken die het kind opdoet.

Rondom het slapen hebben we vaste rituelen, dat is voor veel kinderen herkenbaar en dat geeft hen een gevoel van veiligheid. De kinderen kleden zich waar mogelijk zelf uit, gaan nog even plassen of krijgen een luier om, knuffel/speentje pakken en in eigen bed gaan liggen. De kinderen hebben zoveel mogelijk hun eigen bedje. De medewerker stopt de kinderen lekker in en geeft het kind nog even persoonlijke aandacht. We letten erop dat de bedjes goed gesloten zijn. Als een kind na een poosje echt niet kan slapen gaat het uit bed, tenzij het lekker ligt uit te rusten.

Wanneer wij of de ouders denken dat een kind er aan toe is om op te blijven, overleggen we dit tijdens de overdracht of in een oudergesprek. Voor kinderen die niet meer overdag slapen, lassen we een rustmoment in als ze dit nodig hebben. Zo kunnen ze even bijkomen van de dagelijkse gebeurtenissen.

Wij volgen onze procedure veilig slapen en bespreken deze met ouders tijdens het kennismakingsgesprek.

3.7 Zieke kinderen en medicijnen

Een ziek kind voelt zich thuis het prettigst; wij kunnen de zieke veelal niet de extra zorg en aandacht geven die het nodig heeft. Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt of verhoging lijkt te hebben, nemen we contact op met de ouders om te overleggen.

Op een enkele uitzondering na, kan een kind met een besmettelijke ziekte gewoon komen. Om te bepalen bij welke ziekte en hoe lang een kind eventueel beter thuis kan blijven, houden wij ons aan de richtlijnen van de GGD. Wij vinden het belangrijk te weten óf en om welke besmettelijke ziekte het gaat vanwege onze meldingsplicht aan de GGD. Bovendien kunnen wij dan de andere ouders op de hoogte stellen; vooral voor zwangere vrouwen is dit van belang. Als kinderen een besmettelijke ziekte hebben (of als er hoofdluis heerst op ons kinderverblijf), dan vermelden wij dat op een poster op de desbetreffende groepsdeur.

Als een kind medicijnen nodig heeft zal dit besproken worden met de ouders. We handelen hierin volgens ons protocol medicijnverstrekking.

3.8 Activiteiten

Vrijspel

Kinderen hebben een natuurlijke drijfveer om zich te ontwikkelen en te ontplooien. Daar spelen we op in door ze de ruimte te geven zelf te spelen. Kinderen leren door spelen en onderzoeken, ze willen alles nu en veelal zelf doen. Dat is soms moeilijk omdat ze meer willen dan ze zelf kunnen en zich in een groep bevinden. We zullen de kinderen hierin begeleiden en ondersteunen, ze uitdagen en soms af remmen.

Tijdens het vrijspel mogen de kinderen zelf een activiteit kiezen. We bieden hiertoe verschillend speelgoed aan op tafel en in de groep (verschillende hoeken als de huishoek en de bouw/ auto hoek, de puzzels en boekjes in de kast).

We zorgen ervoor dat er een overzichtelijk aanbod in de kasten staat. Hierdoor blijft het voor de kinderen overzichtelijk en doordat het materiaal afwisselend wordt aangeboden, worden ze uitgedaagd ook regelmatig met iets anders te spelen.

Doordat de kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar bij elkaar zijn zal bij het aanbod van klein materiaal rekening gehouden moeten worden met de jongste kinderen. Spelmateriaal dat niet geschikt is voor de jongste kinderen zal onder begeleiding van de pedagogisch medewerkster aan tafel aangeboden worden of als de jongste kinderen slapen.

Bij het vrijspelen volgen we het spel van de kinderen. Soms spelen we met de kinderen mee. Op deze manier kunnen we bijvoorbeeld andere kinderen ook bij het spel betrekken of kinderen helpen hun spel uit te breiden. Als kinderen bijvoorbeeld regelmatig treintje spelen kan de pedagogisch medewerker ook instappen en vragen: "waar gaan we vandaag naar toe? Rijdt je ook mee..., we gaan naar..... " Of op de grond gaan zitten en met de jongste kinderen een bal spelletje doen of als ze rond lopen met de blokken samen torens gaan bouwen die het kind kan omgooien.

Activiteiten aanbod

Naast het vrije spel hebben we momenten waarin we verschillende activiteiten in groepsverband of individueel aanbieden. We proberen het activiteitenaanbod gevarieerd en leeftijd adequaat aan te bieden. Daarbij houden we ook rekening met de verschillende interesses en behoeften die jongens en meisjes kunnen hebben.

Bij de activiteiten laten we de kinderen zoveel mogelijk ervaren, ontdekken en zelf doen wat ze aan kunnen of leuk vinden en zijn we niet gericht op het resultaat. Het plezier en het ontdekken van het materiaal en eigen talenten staan centraal. Uiteraard weten we dat kinderen en ouders het leuk vinden om af en toe een "werkje" mee naar huis te nemen, hier houden we rekening mee maar dit is echter nooit ons hoofddoel.

Met moederdag en vaderdag besteden we aandacht aan een attentie maar laten dit vooral een werkje van de kinderen zijn. Hierdoor zullen we alleen met die kinderen die dit zelf kunnen en willen een attentie voor papa of mama maken.

We bieden ook af en toe bewust een activiteit aan waarbij de kinderen samen een werkstuk maken bijvoorbeeld een groot schilderwerk. Hiermee stimuleren we de samenwerking en sociale ontwikkeling.

Bij baby's ligt het activiteiten aanbod veel meer in het samen zingen, boekjes lezen, samen ontdekken en schootspelletjes. Zodra het kind openstaat om materialen te ontdekken / knutselen zal het altijd mee mogen doen.

We stimuleren de kinderen deel te nemen aan gerichte activiteiten maar als ze echt niet willen respecteren we de keuze van het kind.

Werken met thema's

We bieden de activiteiten aan rondom thema's en de methode Uk en Puk. Dit is een methode waarbij we volgens een vaste structuur activiteiten binnen een thema aanbieden waardoor alle ontwikkelingsgebieden aangesproken worden en de taalontwikkeling gestimuleerd wordt. Zo wordt er een verteltafel gemaakt, komt het thema in de verschillende speelhoeken terug en zijn de activiteiten gebaseerd op het thema. Als er een situatie voordoet die ook om aandacht vraag bouwen we dit in binnen het thema. Bv er is plotseling sneeuw of we hebben het over regen maar de zon schijnt steeds.

3.9 Bijzondere momenten

Aan bepaalde gebeurtenissen in het leven van de kinderen besteden we bijzondere aandacht. Als een kind jarig is maken we daar natuurlijk een feestje van. Het kind mag trakteren op de groep, we zingen liedjes en het kind mag een feestmuts op, die we samen met het kind maken.

Een bijzonder moment kan ook een verdrietige gebeurtenis zijn, zoals het overlijden van een opa of oma. We besteden hier aandacht aan, afgestemd op de behoefte van het betreffende kind en de anderen kinderen in de groep.

We besteden ook aandacht aan feesten en feestdagen vanuit de culturele achtergrond van de kinderen op onze groep. We vinden het ook belangrijk om bijzondere aandacht te besteden aan het afscheidsfeestje; het kind kan een periode afsluiten en aan een nieuw 'avontuur' beginnen. Hij neemt afscheid van de oude groep, van de groepsgenootjes en de pedagogisch medewerkers en van gebruiken en gewoonten. Ook voor de 'achterblijvers' is afscheid nemen belangrijk. Zij missen immers een groepsgenootje. Door steeds dezelfde rituelen terug te laten komen, worden kinderen gesteund en begeleid in het zetten van de volgende stap.

De betrokkenheid van de kinderen onderling speelt bij de bijzondere momenten een belangrijke rol. Samenwerken, rekening houden met elkaar en respect hebben voor anderen zijn allemaal aspecten van betrokkenheid die aan bod komen. Vanuit die betrokkenheid besteden we bijvoorbeeld ook speciale aandacht aan een kind dat een broertje of zusje heeft gekregen, of een kind dat er niet bij kan zijn omdat hij ziek is.

Wij hechten grote waarde aan de afstemming met ouders bij bijzondere momenten voor het kind. Per gebeurtenis kunnen hierover afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld over wanneer iets wordt gevierd en of een ouder hierbij aanwezig wil zijn. Er wordt op de deur aangekondigd door middel van een poster welke gebeurtenis het kind viert, dit kan een verjaardag zijn, het verwelkomen, het overgaan naar een andere groep of het krijgen van een broertje of zusje. Op de desbetreffende dag staat het kind in het middelpunt (als hij/zij dat leuk vindt).

3.10 Taal en communicatie

We nemen bewust de tijd om met de kinderen te praten en luisteren. We praten op kind niveau maar niet kinderachtig. Er wordt veel met de kinderen gesproken, zo bouwen ze aan hun woordenschat en leren ze met de tijd de juiste zinnen vormen. Door met ze te praten over bijvoorbeeld groot en klein leren ze ook de betekenis van het woord, dit alles wordt spelenderwijs gebracht. Er wordt veel gezongen, gelezen en heel veel benoemd, eigenlijk op elk moment van de dag, de medewerkers doen het voor maar kinderen kijken het ook van elkaar af. Dat is het voordeel van groepsverband, als je het nog niet helemaal snapt dan kan je het nadoen. Door veel te prijzen hoe goed het kind of de groep het doet, leren kinderen.

Als we kinderen aanspreken doen we dit gericht naar het kind en roepen niet door de ruimte. Activiteiten, liedjes, boekjes versjes worden bewust ingezet om de taalontwikkeling te stimuleren. In de groep leren we kinderen te luisteren naar elkaar en stimuleren ze zelf te praten met elkaar.

3.11 Samenspelen en samenleven

Kinderdagopvang is groepsopvang, kinderen ontmoeten elkaar en leren met elkaar omgaan, elkaar nadoen, elkaar corrigeren, samen delen, leren wachten op elkaar, rekening houden met een ander en dat er rekening wordt gehouden met jou.

Door de verticale groepsopbouw leren kinderen omgaan met jongere en oudere kinderen.

De oudere kinderen leren zorgzaam zijn voor de baby's en een dreumes kan zich optrekken aan de peuter door al mee te spelen met een spel dat anders nog niet bedacht zou zijn.

Baby's kunnen vermaakt worden doordat er andere kinderen naast ze spelen.

De verticale groepsopbouw leert ook rekening te houden met elkaar, bv. even wachten tot de fles gegeven is voor een activiteit met de peuters gedaan wordt. Of een dreumes die even leert wachten tot de peuter uitgesproken is met de pedagogisch medewerker.

Er wordt naast elkaar gespeeld en samen gespeeld. Kinderen geven vaak zelf aan wat ze willen en hoe ze het willen, zo zoeken ze elkaar soms op maar kiezen er ook voor om even rustig alleen te spelen. We houden rekening met de wensen van de kinderen en zo krijgen ze de ruimte aan te geven wat ze willen. We stimuleren wel het samen spelen, zo leren ze omgangsvormen en hun eigen grenzen aan te geven. Daarbij hoort ook dat we speelgoed delen, het is immers van de opvang en nooit genoeg om ieder een stuk van hetzelfde te geven. Bijvoorbeeld samen een trein maken en hoe verdeel je dan de treintjes of zorg je dat je ook een treintje krijg als je vriendje alles heeft.

We zien dat sommige kinderen een leidende rol hebben en sommige kinderen een volgende rol. Als dit problemen in het spel met zich mee brengt praten we erover en vragen de kinderen om naar elkaar te luisteren en zo samen tot een oplossing te komen. Bij de kleine kinderen doen we dat door het gevoel te verwoorden en de verwachtingen uit te spreken. Tijdens deze momenten leren de kinderen algemene omgangsvormen, zo leren ze dat je aardig en netjes blijft en je met elkaar praat. Uiteraard doen niet alle kinderen dit meteen maar daardoor leren we ook hoe we om moeten gaan met ruzie en boosheid. De rol van de pedagogisch medewerker is in veel gevallen het gevoel verwoorden, helpen bemiddelen en de sfeer positief houden. Ook doen we regelmatig groepselletjes om sociaal gedrag en samenwerken te oefenen en leren.

Peuters willen graag zelf inbreng hebben en zelf bepalen. We respecteren deze ontwikkeling maar begrenzen deze ook. Als we aan tafel gaan en een kind wil nog door spelen kunnen we wel een keuze geven bijvoorbeeld. "we gaan in de kring maar ik zie dat je nog door wilt spelen, je mag je auto op de kast of op de tafel neerzetten?" We geven de kinderen dan ook even tijd om na te denken en hun keuze te bepalen. We stellen bewust geen open vragen als het kind geen keuze heeft. Op deze manier geven we structuur en vergroten we hun eigen waarde en zelfredzaamheid. Het is namelijk belangrijk om beslissingen te kunnen nemen in het leven.

Het is ook belangrijk dat de kinderen fysiek de ruimte hebben om te bewegen, met elkaar maar ook naast elkaar en elkaar dan niet steeds in de weg zitten. De indeling van de ruimte is hierop aangepast. We leren de kinderen zorgvuldig met materiaal om te gaan en ruimen samen op als we klaar zijn.

4. Het kind als individu

4.1 Observatie en kindvolgsysteem

Kinderen moeten zich voor alles prettig en op hun gemak bij ons voelen. Daarom staan we regelmatig stil bij de vraag of kinderen zich welbevinden. Welbevinden is immers een belangrijke voorwaarde om je goed te kunnen ontwikkelen. In grote lijnen volgen we derhalve ook de ontwikkeling die de individuele kinderen doorlopen. We maken daarbij gebruik van observatieformulieren, als ondersteuning. Minimaal eenmaal per jaar observeren we aan de hand van de observatielijst het gedrag van elk kind. De bevindingen vullen we in op het observatieformulier. Per kind bespreken onze pedagogisch medewerkers en de assistent-manager de formulieren en worden er zo nodig acties tot verbetering in gang gezet. De mentor bespreekt tijdens het oudergesprek de formulieren en acties met de ouders.

Deze observatie is voor onze pedagogisch medewerkers een aanvullende werkwijze om nog meer inzicht te krijgen in de ervaringen van de kinderen waarmee zij dagelijks omgaan en de wijze waarop zij ze zo goed mogelijk kunnen begeleiden.

Bij kinderen van 0 tot 4 jaar vindt de jaarlijkse observatie over het algemeen plaats rond de verjaardag van het kind. Ouders worden bij de intake al op de hoogte gesteld van deze observatie.

Uk en Puk

Bij kinderen tussen de 2 en 4 jaar wordt er gewerkt met Uk en Puk. Uk en Puk is een observatie en overdracht instrument voor peuters waarbij op de leeftijd van ± 2 jaar, 3 jaar en 4 jaar gekeken wordt naar verschillende ontwikkelingsaspecten. Naast het Welbevinden wordt er ook gekeken naar de motorische, cognitieve en taalontwikkeling.

Kijk! is een digitaal observatie en overdracht instrument voor peuters waarmee de totale ontwikkeling in beeld wordt gebracht. De peuters op de VVE peuterspeelzalen worden ieder halfjaar (bij 2,10/3,4 en 3,10 jr) aan de hand van Kijk! Geobserveerd.

Voor het volgen van de ontwikkeling van kinderen hebben we het proces kindlijn opgesteld. Hierin staat per stap aangegeven wanneer wie wat doet, en welke formulieren hiervoor gebruikt worden en op welke wijze de mentor de informatie met de ouders bespreekt.

4.2 Overdracht naar het onderwijs en naar de BSO.

Voor alle kinderen die vier jaar worden, wordt een overdracht gedaan naar school en naar de BSO middels het Estafette formulier, mits de ouders toestemming geven. Bij sommige kinderen is het waardevol om in een gesprek de overdracht toe te lichten (de warme overdracht), bijvoorbeeld als er zorgen zijn over de ontwikkeling.

4.3 Opvallend gedrag/extra aandacht

Geen enkel kind is hetzelfde, elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Soms geeft het kind signalen af die extra aandacht vragen. In alle gevallen proberen we die extra zorg en aandacht te geven. Soms krijgen we ook te maken met gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornissen, lichamelijke of verstandelijke beperkingen.

Wij hebben samen met de ouders een signalerende rol, maar kunnen niet diagnosticeren. Zodra onze pedagogisch medewerkers zich zorgen maken, wordt dit met de ouders besproken. Wij horen het ook graag van de ouders als die zich zorgen maken. Samen zullen we dan bekijken hoe de zorgen kunnen worden weggenomen en hoe het kind extra kan worden ondersteund en gestimuleerd in zijn ontwikkeling.

Merken ouders en/of pedagogisch medewerkers dat een kind een langere periode afwijkt in zijn gedrag kan dat een rede van overleg zijn, en treedt de procedure Signalering opvallend gedrag in werking. De manager ondersteunt de pedagogisch medewerkers in dit proces. Indien nodig kan de beleidsmedewerker pedagogiek ook ondersteuning bieden.

In het geval van externe zorg begeleiding sluiten de medewerkers zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt, en zijn er indien nodig contacten met externe zorgverleners.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik hanteren wij de landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Ons uitgangspunt is altijd het welbevinden van het kind. We kunnen niet altijd de zorg en aandacht bieden die een kind nodig heeft. Soms komen we tot de conclusie dat een kind niet op zijn plek is bij ons. Wij stellen onszelf daarom altijd de vraag: "Is de plek bij ons de beste plek voor het kind?" Vanuit dat oogpunt bekijken we ook of we kinderen met een beperking of ontwikkelingsproblemen goede opvang kunnen bieden. Wat de mogelijkheden zijn hangt echter altijd af van de specifieke situatie.

4.4 Kindgericht werken

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zelf keuzes kunnen maken en volgen zoveel mogelijk de behoeftes en initiatieven van het kind. Dit betekent o.a. dat kinderen mee mogen praten over wat we op een dag gaan doen. We ondersteunen hem in het kenbaar maken van zijn wensen en scheppen hiermee een sfeer waarin hij zich veilig voelt. We ontvangen initiatieven van het kind en spelen hierop in en helpen het kind keuzes te maken als hij dit moeilijk vindt. We stemmen onze manier van handelen af op het ontwikkelingsniveau van het kind en hanteren bewust de interactievaardigheden.

We werken kindgericht. Dat wil zeggen dat we de inhoud en het ritme van de dag (deels) laten afhangen van de behoeften en initiatieven van de kinderen. Uiteraard is er een vast dagritme en zijn er globale richtlijnen voor de tijden waarop de vaste dagelijkse dingen zoals eten en slapen plaatsvinden. We laten ons echter niet regeren door de klok, maar stemmen af op de initiatieven van de kinderen. Zij mogen daar waar mogelijk mee beslissen. Zo kan het zijn dat kinderen liever buiten willen spelen dan meedoen aan een activiteit die wordt aangeboden. Dat kan dan, kinderen zijn nooit verplicht om mee te doen. Of het kan zijn dat we wat later gaan eten, omdat kinderen nog volop aan het knutselen zijn. Kinderen worden gestimuleerd om zelf te kiezen en geprikkeld om dingen zelf te doen / ontdekken. We geven ze vertrouwen dat ze het zelf kunnen en doen het indien wenselijk eerst een keer samen. We stimuleren ook dat kinderen elkaar helpen.

Kinderen mogen ook vaak de pedagogisch medewerkers helpen met allerlei taken, zoals de tafel afruimen, de vloer vegen, spullen uit de keuken gaan halen of mee naar kantoor. Zo creëren we ook 1 op 1 momentjes, zodat een kind regelmatig even individuele aandacht van de pedagogisch medewerkster krijgt.

4.5 Belonen, corrigeren en conflicten

We proberen de kinderen steeds te belonen door het complimentjes te geven, even te knuffelen en te laten zien dat je het begrijpt. Kinderen hebben behoefte aan aandacht, aandacht in het algemeen, dus negatieve aandacht is ook aandacht. Door vooral positief te reageren op positief gedrag en negatief gedrag zoveel mogelijk te negeren zullen kinderen vaker positief gedrag vertonen.

Wij zetten een compliment ook in om een ander kind tot het gewenste gedrag te krijgen. Bijvoorbeeld als de kinderen moeten opruimen, drie kinderen spelen door. In plaats van hierop te reageren geven wij het kind dat aan het opruimen is een compliment: "Wat ben jij keurig aan het

opruimen zeg, jij kan goed helpen!" Over het algemeen zijn er al snel meer kinderen die gaan opruimen, ook zij krijgen een compliment: "heel goed hoor... jij ruimt de duplo keurig op." Tenslotte geven we de kinderen die nog niet opruimen een taakje. "Wil jij de dieren allemaal in deze bak doen?"

Corrigeren in plustaal

Belangrijk is dat de pedagogisch medewerker de overtuiging heeft dat ieder kind er mag zijn en dit ook over weet te brengen naar het kind en de groep. Als een kind over een ander kind dat bijv. iets heeft afgepakt zegtis stout dan zeg je:is een hele lieve jongen, hij moet nog leren om samen te delen. We corrigeren kinderen op een rustige maar wel duidelijke toon. Als we kinderen aanspreken doen we dit gericht naar het kind en roepen niet door de ruimte. We maken (oog) contact met het kind en leggen uit welk gedrag we willen zien.

Kinderen van jonger dan 2 jaar zijn nog niet bewust "stout". Als kinderen ongewenst gedrag laten zien is dit vaak om iets duidelijk te maken. Als pedagogisch medewerker is het belangrijk de betekenis van het gedrag te zoeken en het kind te stimuleren ander gedrag te laten zien. Als een kind bijvoorbeeld uit enthousiasme een baby'tje slaat kan je benoemen: Jij vindt het kindje lief he, dan gaan we zachtjes aaien (eventueel samen het kindje aaien). Soms kun je het gedrag ook voorkomen, als een kind bijt wanneer het vermoeid is en er dan allemaal kinderen bij hem komen, kan je er voor kiezen dit kindje als het moet is even in de box te leggen zodat het even de rust kan vinden. Het negeren van negatief gedrag (bijv. gillen) kan ook heel goed werken. Belangrijk om daarna ook te belonen als het kind het juiste gedrag laat zien: "Heel goed! als jij zachtjes praat kan ik veel beter naar jou luisteren. Van zo gillen krijgen we zere oren". Als een jong kind echt gecorrigeerd moet worden is het belangrijk dit in korte duidelijke woorden te doen: "Stop! Zachtjes doen!. Teveel uitleg kan voor kleine kinderen verwarrend zijn.

Belangrijk is het om een kind dat gecorrigeerd is te helpen "het weer goed te maken". Dit geldt ook als kinderen onderling een botsing hebben gehad. We benoemen dat we niet meer boos zijn.

Thuis kunnen de regels om omgangsvormen anders zijn dan op de opvang. Kinderen kunnen hier vaak goed mee omgaan. We geven geen waardeoordelen over hoe thuis wordt opgevoed. Als thuis en de opvang zo anders zijn dat kinderen er last van hebben bespreken we dit met de ouders.

5. Het kind en de ouders

5.1 Brengen en halen

Brengen

Bij binnenkomst heten we kind en ouders welkom, we begroeten het kind bij de naam. Door iets persoonlijks te zeggen over hem/of haar laten we merken dat het kind er mag zijn bijvoorbeeld "Wat heb jij mooie vlechten in je haar!"

We vragen hoe het met het kind en de ouder(s) is en of er nog belangrijke dingen zijn die we moeten weten.

Samen met het kind nemen we afscheid van de ouder, we zwaaien bij het raam en observeren wat het kind nodig heeft. Soms is het afscheid moeilijk en zal de pedagogisch medewerker het kind troosten en hem/haar de gelegenheid geven om verdrietig te zijn. Soms zal het kind gewoon lekker willen spelen en soms zal de pedagogisch medewerker het kind afleiden met bijvoorbeeld een boekje, een spelletje of eigen knuffel.

Haalmoment

We begroeten de ouder bij binnenkomst en geven ouder en kind even de ruimte elkaar te begroeten. We vertellen de ouder, indien mogelijk samen met het kind, hoe de dag is verlopen en of er nog belangrijke dingen zijn gebeurd. We geven de ouder de mogelijkheid om onderwerpen te bespreken en nemen daar de tijd voor. Het kind ruimt op waarmee het heeft gespeeld samen met de pedagogisch medewerker of ouder.

We zeggen de ouder en het kind bewust gedag, we noemen daarbij de naam van het kind. Waar mogelijk zullen we de andere kinderen betrekken in het afscheid door bijvoorbeeld nog even te zwaaien.

5.2 Gesprekken

Kennismakingsgesprek

Een paar weken voordat het kind gaat starten, nodigen we nieuwe ouders uit voor een kennismakingsgesprek. Dat doet een van onze pedagogische medewerkers. Tijdens dit gesprek wordt informatie uitgewisseld en afspraken gemaakt over onder meer het wenproces. Tevens wordt het kindgegevensformulier ingevuld en kunnen ouders aangeven voor welke zaken zij toestemming verlenen, zoals bijvoorbeeld het maken van foto's.

Bij het overgaan naar een andere groep wordt er een overgangsgesprek gepland. Hierin wordt besproken hoe het was in de huidige groep en wat er anders wordt in de nieuwe groep. Ouders kunnen vragen stellen of eventueel andere zaken bespreken.

Verder kunnen ouders ten alle tijden een gesprek aanvragen bij de pedagogisch medewerkers, als zij daar behoefte aan hebben.

Oudergesprek

Wij nodigen de ouders 1x per jaar uit voor een oudergesprek om bijzonderheden van het kind door te spreken. Dat doen we aan de hand van het observatieformulier. Er kunnen ook andere momenten aanleidingen zijn voor een oudergesprek, zowel op initiatief van de ouders als van een van onze pedagogisch medewerkers.

Op onze locatie vullen we standaard voor elk kind (minimaal eens per jaar) een observatieverslag in (zie hoofdstuk 4)

5.3 Oudercommissie

We vinden het belangrijk dat ouders kunnen adviseren bij belangrijke onderwerpen betreffende de opvang van hun kinderen. Een van de manieren waarop dit geregeld is, zijn de oudercommissies. De Wet kinderopvang geeft de oudercommissie adviesrecht op diverse onderwerpen. De oudercommissie behartigt de belangen van de kinderen en de ouders.

De Centrale Cliëntenraad (CCR) is het overkoepelend orgaan van de oudercommissies . De CCR behartigt de algemene belangen voor de kinderen en ouders op centraal niveau.

Wanneer (nog) geen oudercommissie actief is vragen we de ouders/verzorgers op een andere manier naar hun advies zoals bijvoorbeeld het organiseren van informatie avonden en via het ouderportaal.

5.4 Ouderportaal

Alle communicatie met ouders verloopt via ons ouderportaal: Konnect. Konnect is een website die 3 communicatielijnen met elkaar verbindt: de ouders, de opvanglocatie en het Centraal Bureau.

Via het ouderportaal dat is geïnstalleerd op een iPad communiceren we met ouders over de belevenissen van de kinderen op de groep. De berichten kunnen worden aangevuld met foto's van de activiteiten. Het ouderportaal wordt ook gebruikt voor vragen en mededelingen aan ouders. Ouders krijgen toegang met persoonlijke inloggegevens. Zij kunnen de berichten en foto's direct na plaatsing zien, hierop reageren en zelf een bericht of foto plaatsen.

5.5 Ontevreden

Goede samenwerking tussen ouders en medewerkers is in het belang van het welzijn van de kinderen. Daar zetten wij ons van harte voor in. Het kan voorkomen dat de ouder van mening verschilt met een medewerker of ergens ontevreden over bent. Wij vragen dit bespreken met de betreffende medewerker of met de manager kinderopvang.

Onze klachtenprocedure is beschikbaar op onze website.